

hosted by

STICHTING VOOR
TOEKOMSTIGE GENERATIES

Met steun van de G1000 wordt Duitstalig België de eerste regio ter wereld met een permanente inspraak in beleid door gelote burgers

Eupen, 26 februari 2019. Er zal voortaan in de Duitstalige Gemeenschap van België een permanent systeem van beleidsinspraak zijn met gelote burgers naast het bestaande parlement. Op basis van een model ontwikkeld in samenspraak met de experts van de G1000 zal een permanente Burgerraad jaarlijks de onderwerpen bepalen voor een aantal onafhankelijke Burgerpanels die thema's bespreken en aanbevelingen formuleren. Beide organen bestaan uit gelote burgers. Het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap engageert zich om de aanbevelingen van de burgerpanels in beleid mee te nemen.

Een grote dag voor de deliberatieve democratie

Op de parlementaire zitting van 25 februari 2019, heeft het parlement van de Duitstalige Gemeenschap (DG) van België unaniem besloten om gelote burgers voortaan permanent te betrekken bij de politiek.

Daarmee schrijft de kleinste deelstaat van België en van Europa geschiedenis: nergens elders ter wereld zullen gewone burgers zo consequent gehoord worden op deelstaatniveau.

In tijden waarin het vertrouwen in de partijpolitiek historisch laag is, zullen Duitstalige burgers de bevoegdheid hebben om zelf thema's op de politieke agenda te zetten, eigen oplossingen voor te stellen en de opvolging van deze aanbevelingen door het parlement en regering op te volgen. Politici zullen op hun beurt lastige dossiers kunnen voorleggen aan onafhankelijke burgerpanels.

Een wereldwijde trend

Sinds de burgertop van de G1000 in 2011, heeft de idee van een gelote vaste burgerassemblee steeds meer opgang gemaakt als remedie tegen de crisis van de democratie. Steden als Gdansk en Madrid betrekken nu al gelote burgers

ononderbroken bij het beleid. (De vermoorde Poolse burgemeester Paweł Adamowicz was er groot voorstander van.) Ierland gebruikte inmiddels reeds burgerpanels bestaande uit een honderdtal burgers voor enkele belangrijke grondwetswijzigingen, o.a. met betrekking het homohuwelijk en abortus. De beslissingen van die burgergroep werden in beide gevallen ook door een nationaal referendum bekrachtigd.

Duitstalig België experimenteerde in de herfst van 2017 met een burgerdialoog over kinderopvang. De resultaten waren zo bemoedigend dat verschillende politieke partijen burgerinspraak nu duurzaam wil verankeren.

Het « Ostbelgien Model »: een vaste burgerraad in combinatie met regelmatige burgerpanels, beide op basis van loting

Vanaf september 2019 zal een gelote Burgerraad (*Bürgerrat*) van 24 leden gevraagd of op eigen initiatief advies kunnen voorleggen aan het verkozen parlement. Daarbij beroept de raad zich op de aanbevelingen van gelote, regelmatige, onafhankelijke Burgerpanels (*Bürgerversammlungen*). Het parlement moet op de aanbevelingen reageren.

Leden van de Burgerraad zullen voor anderhalf jaar zetelen. Zij worden geloot uit voormalige deelnemers aan een Burgerpanel en komen maandelijks bijeen. Een Burgerpanel zelf duurt normaliter drie weekends verspreid over drie maanden en telt maximaal vijftig leden. De Burgerraad zal zelf kunnen vastleggen hoe omvangrijk een Burgerpanel zal zijn en hoe lang men overleg voor een bepaald onderwerp nodig acht. Deelname is niet verplicht, maar er is een dagvergoeding voorzien. De gelote panels moeten representatief zijn op vlak van geslacht, leeftijd, opleiding en woonplaats. Eventuele andere extra criteria zijn mogelijk naargelang het onderwerp. Men zal vanaf de leeftijd van 16 jaar in aanmerking komen om geloot te worden.

Het Duitstalige parlement zal op basis van het voorstel van de Burgerraad ieder jaar voor het komende werkjaar een budget vrijmaken voor de organisatie van dit proces. De werking van Burgerraad en Burgerpanels wordt ondersteund door een permanent secretariaat.

De G1000 als ontwerper van het Ostbelgien Model

Het besluit van het Duitstalige parlement baseerde zich op een model ontwikkeld door onderzoekers van de G1000 in samenspraak met internationale experts op vlak van deliberatieve democratie. Prof. David Farrell, architect van de Ierse burgerpanels, was een van hen, naast Dr. Marcin Gerwin, die de processen in Gdansk realiseerde.

Op uitnodiging van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap organiseerde de G1000 afgelopen juli een bijeenkomst van 13 experts (zie namen hieronder) uit binnen- en buitenland in Duitstalig België. Na overleg met alle politieke partijen en de

administratie ontwierpen zij het *Ostbelgien Model*: een ambitieus model voor permanente burgerverepresentatie door loting als aanvulling op de bestaande politieke instellingen en processen.

De G1000 en het panel van experts

Het panel bestond uit prof. David Farrell (University College Dublin, architect van de Ierse processen), dr. Marcin Gerwin (Gdansk, architect van de Poolse processen), prof. Graham Smith (University of Westminster), Luca Belgiorno-Nettis (newDemocracy, Australië), Claudia Chwalisz (auteur over deliberatieve processen in Canada en Australië), Carsten Berg (European Citizens' Initiative Campaign) en dr. Brett Hennig (Sortition Foundation).

Voor de G1000 traden aan: prof. Min Reuchamps (UCL), dr. Yves Dejaeghere (UA), dr. David Van Reybrouck (auteur), drs. Christoph Niessen (UCL), Katrin Stangherlin (juriste en auteur van een boek over de Duitstalige Gemeenschap) en Benoît Derenne (directeur Stichting voor Toekomstige Generaties). Moderatie was in handen van Cato Leonard (Glassroots).

Quotes:

G1000-oprichter en auteur **David Van Reybrouck**: *“Dit is een wereldprimeur. Met deze stap wordt Duitstalig België een laboratorium voor de rest van Europa. Met zijn 76.000 inwoners is het een van de kleinste deelstaten, maar het staat wel op hetzelfde niveau als Nordrhein-Westfalen, Catalonië en Schotland. Laat Europa maar leren van wat in Eupen gebeurt.”*

G1000-directeur **Yves Dejaeghere**: *“Beleidsmakers op alle niveaus in Europa worstelen momenteel met een steeds kritischer en mondiger burger. De Duitstalige Gemeenschap heeft tijdig gezocht naar een antwoord op deze tendens en gekozen om voortaan elke burger evenveel kans te geven om mee beleid te bepalen op een geïnformeerde en gestructureerde wijze. Eupen zal de plek zijn waar men voortaan gaat kijken hoe men politiek in de 21^e eeuw kan voeren.”*

G1000-medestichter en directeur van de Stichting voor Toekomstige Generaties **Benoît Derenne**: *“Dit is een cruciale stap in de democratische vernieuwing. Dit model baseert zich op jarenlange ervaring. Omdat het verankerd is in het bestaande politieke systeem is een van de meest verregaande voorstellen. Het werk van de niet-verkozen burgers en de antwoorden van de verkozen burgers (de politici) zullen elkaars blik positief beïnvloeden--en dus ook de relatie tussen hen beiden. Het burgerschap in Ostbelgien zou er ten goede kunnen veranderen. Dat is onze diepste wens.”*

Over de G1000

G1000 is een platform voor democratische vernieuwing. Wij ontwikkelen, ondersteunen en promoten nieuwe vormen van overleg die de democratie versterken, van het lokale tot het internationale niveau. Wij geloven dat een moderne democratie meer ruimte moet bieden aan gewone mensen.

Zie www.g1000.org voor meer informatie

Sinds haar oprichting is de G1000 ondergebracht bij de Stichting voor Toekomstige Generaties, een stabiele partner die sinds haar oprichting 20 jaar geleden streeft naar een duurzame ontwikkeling van de maatschappij en een deliberatieve democratie. De Stichting biedt de G1000 een solide juridische, administratieve, financiële en fiscale basis.

Zie www.stg.be voor meer informatie.

Om zijn politieke onafhankelijkheid te bewaren doet de G1000 beroep op ondersteuning door burgers en stichtingen.

IBAN BE98 5230 4030 5393

BIC TRIO BE BB

Giften vanaf 40€ zijn in België fiscaal aftrekbaar. Gelieve "Gift aan G1000 – STG" als mededeling te vermelden.

Contacten en Interviews:

Yves Dejaeghere

G1000 Project Manager

Stichting voor Toekomstige Generaties

y.dejaeghere@stg.be

Appendix: Schema van het gestemde voorstel

